

PLENUL CONSILIUL CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. DA-24
din 19.05.2016**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013,

examinând raportul de investigație, propunerile de angajamente în cadrul cazului inițiat prin Dispoziția Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. AA-28 din 13.05.2011 modificată prin Hotărârea Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. AA-12 din 01.03.2012 și prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013, informațiile acumulate pe parcursul investigației,

A CONSTATAT:

La 25.03.2015 și 26.03.2015, în adresa Consiliului Concurenței au parvenit cereri din partea tur-operatorilor SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” cu privire la intenția de a iniția discuții de acceptare a angajamentelor în cadrul investigării cazului inițiat prin Dispoziția Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. AA-28 din 13.05.2011 modificată prin Hotărârea Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. AA-12 din 01.03.2012 și prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013

La 24.04.2015, ÎSCA „Air Moldova” expune disponibilitatea de a depune cerere privind intenția de a iniția discuții de acceptare a angajamentelor urmare a

comunicării de către Consiliul Concurenței în conformitate cu pct. 27 din Regulamentul privind acceptarea angajamentelor propuse de către întreprinderi, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 2 din 22.01.2015, publicat în Monitorul Oficial nr. 39-45 art. 329 la 20.02.2015 (în continuare Regulament).

În cadrul ședinței din 26.05.2015, Plenul Consiliului Concurenței decide că este oportună inițierea discuțiilor privind acceptarea angajamentelor înaintate de către SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism”, ÎSCA „Air Moldova”, fapt despre care acestea au fost informate conform prevederilor pct. 31 din Regulament.

I. Părțile implicate

ÎSCA „Air Moldova” - întreprindere de stat, înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 12.01.1993, IDNO 1002600001718. Genuri de activitate-transporturi aeriene pe bază de grafic, transporturi aeriene ocazionale, alte activități anexe transporturilor de călători și mărfuri etc.

ÎM „Moldavian Airlines” SA – înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 03.03.2012, IDNO 1003600085010. Genuri de activitate-transporturi aeriene pe bază de grafic, transporturi aeriene ocazionale, închirierea mijloacelor de transport fără echipaj etc.

Turk Hava Yollari (în continuare – „Turkish Airlines”) - compania aeriană națională din Turcia cu sediul în Istanbul. Compania operează o rețea de transport de pasageri pe cale aeriană.

AtlasJet Havacilik AS - (în continuare – „AtlasJet”) - compania aeriană națională din Turcia cu sediul în Istanbul. Compania operează o rețea de transport de pasageri pe cale aeriană.

SRL „Holiday-Service” - înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 27.01.1996, IDNO 1014600032632. Genuri de activitate - activitate de turism, publicitate, alte activități anexe transporturilor de călători și mărfuri etc.

Biroul de Excursii și Turism „Voiaj International & Co” SRL (în continuare - SRL „Voiaj International”) - înregistrat la Camera Înregistrării de Stat la 31.07.2003, IDNO-1003600078179. Genuri de activitate - activitate de turism, închirierea bunurilor imobiliare proprii, alte activități anexe transporturilor

de călători și mărfuri, hoteluri etc.

SRL „Solei-Turism” - înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 09.02.2001, IDNO 1002600019715. Genuri de activitate – activități ale agențiilor de voiaj și ale ghizilor, transporturi terestre de călători pe bază de grafic etc.

ÎCS „Tez Tour” SRL - înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 21.02.2008, IDNO 1008600010035. Genuri de activitate – activități ale agențiilor de voiaj și ale ghizilor, transporturi aeriene ocazionale, transporturi aeriene pe bază de grafic etc.

SRL „Scavolin” - înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la de 03.07.2002, IDNO 1003600036481. Genuri activitate – activitate de turism, transportul auto de călători, inclusiv taximetrie, cu excepția transportului auto de călători interurban din raza unui județ, a transportului auto de călători urban și a transportului auto de călători suburban etc.

SRL „Transenca-Tur” – înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 05.09.2000, IDNO 1002600020920. Genuri de activitate – activități ale agențiilor de voiaj și ale ghizilor, transporturi aeriene pe bază de grafic, alte activități de servicii individuale etc.

SRL „Anesto-Tur” - înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 10.12.1998, IDNO 1003600027432. Genuri de activitate – activități ale agențiilor de voiaj și ale ghizilor, alte transporturi terestre de călători, reproducerea înregistrărilor pe suporti etc.

SRL „Forsbeta” - înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 22.06.2007, IDNO 1007600038874. Genuri de activitate – activitate de turism, alte activități anexe transporturilor de călători de mărfuri etc.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă.

În cadrul investigației, pentru soluționarea problemelor de ordin concurențial un rol important îl are definirea pieței relevante.

Piața relevantă are două componente: piața produsului și piața geografică. Cu considerarea faptului, că:

1. problema concurențială este aferentă cursei de pasageri Chișinău - Antalya-Chișinău (KIV-AYT-KIV),

2. în perioada anilor 2007-2013, un număr limitat de tur-operatori au cumpărat servicii de transport aerian de pasageri prin încheierea de contracte de transport aerian de tip charter cu companiile aeriene, care efectuează cursa KIV-AYT-KIV, pentru toate cursele, indiferent de statutul acestora - regulate sau neregulate,
3. tur-operatorii respectivi au obținut dreptul de a valorifica de sine stătător toate locurile în aeronave prin:
 - a. comercializarea locurilor/bilete avia la cursele cu destinația KIV-AYT-KIV altor tur-operatori sau/și consumatorilor finali și
 - b. utilizarea biletelor avia cu destinația KIV-AYT-KIV în calitate de parte componentă a pachetelor turistice pentru comercializarea acestora agențiilor de turism sau/și consumatorilor finali,

în sensul prezentei examinări, sunt determinate drept piețe relevante ale produsului:

1. *pieța prestării serviciilor de transport aerian de pasageri la cursele cu destinația KIV-AYT-KIV (pieța operării zborurilor cu destinația KIV-AYT-KIV);*
2. *pieța achiziționării serviciilor transport aerian de pasageri la cursele cu destinația KIV-AYT-KIV;*
3. *pieța comercializării biletelor avia la cursele cu destinația KIV-AYT-KIV;*
4. *pieța comercializării pachetelor turistice - zona turistică Antalya (în continuare - pieța comercializării pachetelor turistice cu destinația turistică Antalya).*

Piața geografică relevantă

Conform art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața geografică reprezintă o zonă în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

Piața geografică cuprinde teritoriul cu condiții omogene de concurență. Acoperirea națională a produselor nominalizate și faptul, că nu există careva condiții speciale de prestare, achiziționare, comercializare a produselor în cauză în funcție de teritoriu, determină piața geografică aferentă acestora - Republica Moldova.

III. Acte și fapte constatate

În perioada anilor 2007-2013, ÎSCA „Air Moldova”, pentru efectuarea curselor cu destinația KIV-AYT-KIV, încheie contracte de transport aerian cu tur-operatorul SRL „Holiday-Service”.

Conform contractului, beneficiarul cursei poate să se aprovizioneze doar de la ÎSCA „Air Moldova”, iar în combinație cu obligațiunea ÎSCA „Air Moldova” de a-și vinde produsele doar beneficiarului cursei conduce la limitarea concurenței pe piață.

În perioada anilor 2007-2013, compania aeriană „Turkish Airlines”, pentru efectuarea curselor aeriene cu destinația KIV-AYT-KIV, încheie contracte charter cu tur-operatorul SRL „Scavolin”.

În anul 2010 compania aeriană „AtlasJet” încheie contracte charter de transport aerian pentru efectuarea curselor cu destinația KIV-AYT-KIV cu SRL „MOBSEB GRUP”, iar în perioada anilor 2011-2013 respectivele contracte sunt încheiate cu tur-operatorul SRL „Scavolin”, care reprezintă interesele unui grup restrâns de tur-operatori în baza contractelor de colaborare încheiate.

În anii 2012-2013, compania aeriană ÎM „Moldavian Airlines” SA încheie contracte de transport charter cu destinația KIV-AYT-KIV, cu tur-operatorul SRL „Voiaj International”.

În contextul celor expuse, în esență se atestă, că fiecare din companiile aeriene nominalizate mai sus, pentru efectuarea curselor aeriene regulate cu destinația KIV-AYT-KIV, încheie contracte de transport aerian doar cu unul și același tur-operator, pe întreaga perioadă expusă mai sus, fără a ține cont de condițiile cu privire la operarea acestor zboruri prevăzute în tratate, acte legislative și normative.

Tur-operatorii deserviți de o companie aeriană în privința consolidării cursei aeriene, **nu utilizează serviciile unei alte companii aeriene care deservește un alt tur-operator.**

Încheierea și realizarea unor contracte de transport aerian de efectuare a curselor cu destinația KIV-AYT-KIV între o companie aeriană și tur-operator, pe întreaga perioadă estivală, impun obligația de a servi și a se deservi doar parte pe parte a aceluiași contract.

În contextul celor sus-menționate, contractele ”*charter*” de transport aerian pentru efectuarea curselor cu destinația KIV-AYT-KIV, prin efectul cumulativ al presupuselor rețelele verticale similare practicate de companiile aeriene și tur-

operatori, conduc la eliminarea concurenței pe piața serviciilor de transport aerian, limitarea accesului pe piață pentru alți tur-operatori și la împărțirea pieței și surselor de aprovizionare.

Ținând cont de cele relatate, în perioada anilor 2007-2013, se atestă existența pe piață a semnelor de rețelele paralele de acorduri verticale, realizarea cărora presupune limitarea cercului de cumpărători, împărțirea pieței și a surselor de aprovizionare, precum și limitarea și împiedicarea accesului pe piață, fapt interzis de prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței și art. 5 alin. (3) lit. c) și e) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Astfel, începând cu anul 2007 și până în anul 2013 beneficiarii acestor contracte sunt unii și aceeași tur-operatorii conectați la unele și același surse de aprovizionare (companii aeriene), care aplică unele și aceleași scheme de comercializare a biletelor avia la cursele cu destinația KIV-AYT-KIV. În esență, aplicarea acestor scheme conduce la stabilirea neconcurențială a prețurilor la biletele avia și în consecință distorsionează piața comercializării pachetelor turistice, fortificând puterea de piață a tur-operatorilor cu care companiile aeriene au semnat contracte de tip charter pentru servicii aeriene în direcția Antalya și limitând accesul altor tur-operatori la piață, în rezultat și vânzările acestora, transformându-i în concurenți neefectivi.

Totodată, **SRL „Voiaj International”** susține că, în momentul ce se semnează un contract de transport aerian pentru cursa KIV-AYT-KIV, beneficiarul devine monopolist pe locuri la aeronava dispusă pentru cursa respectivă cu dreptul de a revinde din locuri și dispune de posibilitatea de a dicta indirect prețul de comercializare a biletului avia și, indirect pe piața pachetelor turistice cu destinația turistică Antalya.

Prin urmare, în perioada anilor 2007, 2008, 2009 tur-operatorii SRL „Holiday-Service”, SRL „Solei-Turism” și SRL „Voiaj International” încheie, pentru fiecare an în parte, pe perioada estivală contract de colaborare.

Obiectul contractelor constituie colaborarea părților referitor la organizarea programului charter pe perioada estivală privind transportarea pasagerilor la cursa KIV-AYT-KIV cursa KIV-AYT-KIV cu ÎSCA „Air Moldova”.

Contractele de colaborare încheiate pe perioada analizată conțin prevederi, ce indică expres intenția comună a părților de a se comporta pe piață într-un mod identic.

Comportamentul acestora constă în prezentarea unul către celălalt a informațiilor de genul: prețul fix de comercializare a unui loc la cursa KIV-AYT-KIV, prezentarea contragenților și repartizarea acestora.

În perioada anilor 2007, 2008, 2009 tur-operatorii SRL „Holiday-Service”, SRL „Voiaj-International”, SRL „Solei-Turism” în fapt, practică același preț de comercializare a biletului avia la cursa KIV-AYT-KIV către contragenții săi.

În ceea ce privește comercializarea pachetului turistic, în anul 2007, tur-operatorii SRL „Holiday-Service”, SRL „Voiaj-International”, SRL „Solei-Turism” stabilesc aceeași mărime a adaosului comercial la costul total inclus în pachetul turistic.

În privința comercializării biletului avia/loc la cursa KIV-AYT-KIV tur-operatorul SRL „Scavolin” practică aceeași schemă aplicată de către tur-operatorul SRL „Holiday-Service”. Astfel, tur-operatorul SRL „Scavolin” încheie în perioada anilor 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 pentru fiecare an în parte, **contract de colaborare** cu tur-operatorii SRL „Transenca-Tur”, SRL „Anesto-Tur” și SRL „Tur-34” (până în anul 2009).

Ținând cont de constatările expuse mai sus se susține, că contractele de colaborare încheiate între tur-operatorii SRL „Holiday-Service”, SRL „Voiaj-International”, SRL „Solei-Turism” și contractele de colaborare încheiate între tur-operatorii SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur” și SRL „Transenca-Tur” sunt semne a unor acorduri anticoncurențiale în sensul art. 7 alin. (1) Legii cu privire la protecția concurenței nr. 1103-XIV din 30.06.2000.

Contractele încheiate în anii 2010, 2011, 2012, 2013 între tur-operatorii SRL „Holiday-Service” și ÎCS „Tez Tour” SRL sunt, conform denumirii, contracte de achiziționare a blocului de locuri în cadrul programului charter pentru respectivii ani. Se reține că, subiecții acestor contracte sunt parte la contractul de transport aerian, care au obligațiunea solidară de a-l executa, fapt ce presupune o colaborare întru executarea acestuia.

Respectivele contracte conțin repartizarea locurilor către tur-operatorul ÎCS „Tez Tour” SRL, indicarea costului unui loc, care trebuie achitat de către acesta.

Prețul este identic pentru toți tur-operatorii cu care SRL „Holiday-Service” are încheiate contracte, prin care se achiziționează un anumit număr de locuri pentru programa charter la cursele cu destinația KIV-AYT-KIV - sezonul de vară an. 2010, 2011, 2012, 2013.

Faptul, că tur-operatorii SRL „Holiday-Service”, ÎCS „Tez Tour” SRL, cu considerarea raporturilor lor de cooperare generate de obligația de a respecta contractul de transport aerian, stabilesc printr-un acord de achiziție un preț de procurare a locurilor avia pentru ÎCS „Tez Tour” SRL, care depășește costul (cu taxe incluse) unui loc în navă, și că nu există o explicație a aplicării acestui preț decât generarea respectivului prin presupusa înțelegere între părți, permite expunerea în privința existenței semnelor unui acord anticoncurențial între respectivii tur-operatori de stabilire a prețului. Impactul negativ direct al presupusului acord, constă în fixarea unui preț la procurarea biletului avia, care fiind parte componentă a pachetului turistic influențează direct prețul ultimului. Pachetul turistic este, la rândul său, vândut agențiilor de turism, care au sarcina de a vinde consumatorului final.

Tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, SRL „Solei-Turism”, SRL „Forsbeta” (în perioada anilor 2011-2013), SRL „Transenca-Tur” (în anul 2013) împart locurile între ei la cursele efectuate de către ÎM „Moldavian Airlines” SA, fapt ce presupune limitarea accesului agențiilor de turism și altor actori la bilete avia pentru cursa KIV-AYT-KIV.

Raportul de investigație, cu constatările sus enumerate, a fost remis în adresa părților implicate în cadrul dosarului sus nominalizat.

La 25.03.2015 și 26.03.2013 din partea tur-operatorilor SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” au parvenit cererile privind intenția de a iniția discuții de acceptare a angajamentelor.

Scopul principal urmărit de Consiliul Concurenței prin acceptarea angajamentelor este restabilirea rapidă a mediului concurențial, prin luarea unor măsuri de natură de a înlătura situația care a determinat autoritatea de concurență să declanșeze investigația. Prin acceptarea de angajamente sunt urmărite obiective precum înlăturarea rapidă a îngrijorărilor legate de concurență pe baza unor soluții viabile ajustate la aceste îngrijorări, îmbunătățirea mediului concurențial și realizarea unei economii de procedură.

Faptul că, prin acceptarea de către Consiliul Concurenței a angajamentelor, întreprinderile evită constatarea unei încălcări a regulilor de concurență și eventuala aplicare a unei amenzi nu modifică scopul principal urmărit prin acceptarea de angajamente

Înaintarea propunerii de angajamente nu poate fi calificată ca acțiune de recunoaștere de către întreprinderi a existenței unei încălcări. Totodată, Consiliul

Concurenței nu va folosi propunerile de angajamente de către întreprinderi pentru probarea unei decizii ulterioare de constatare a practicii anticoncurențiale.

Inițiativa formulării de propuneri de angajamente aparține exclusiv tur-operatorilor SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” față de care s-a inițiat investigația și disponibilitatea înaintării intenției de a iniția discuții de acceptare a angajamentelor este voința ÎSCA „Air Moldova”.

Ținând cont de faptul, că întreprinderile au libertatea de a decide cu privire la natura, conținutul și durata angajamentelor pe care le propun în vederea înlăturării situației care a determinat inițierea investigației, tur-operatorii SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” propun aplicarea măsurilor necesare pentru armonizarea contractelor/clauzelor contractuale cu prevederile legislației în vigoare. De asemenea, aceștia propun adoptarea unui comportament pe piață în raport cu partenerii de afaceri, pornind de la interesele consumatorului precum și nelimitarea operatorilor sau agenților în posibilitatea de a-și rezerva locuri la blocul de locuri contractat prin asigurarea accesului tuturor în limita numărului disponibil de fotolii la condițiile dictate de factorii obiectivi. Totodată, tur-operatorul ÎCS „Tez Tour” SRL notează, că după primirea raportului de investigație a refuzat semnarea unui contract analogic celor investigate cu SRL „Holiday-Service”, fiind în căutarea unor noi modalități de asigurare consumatorului cu transfer aerian.

Conform pct. 27 din Regulament, în cazul în care investigația vizează două sau mai multe întreprinderi, iar Consiliul Concurenței a fost contactat doar de o singură întreprindere sau de câteva din întreprinderile vizate în vederea inițierii discuțiilor în privința angajamentelor, Consiliul Concurenței în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea intenției de a propune angajamente, va informa celelalte întreprinderi cu privire la acest fapt. Prin urmare, Consiliul Concurenței a informat tur-operatorul SRL „Holiday-Service” și companiile aeriene ÎSCA „Air Moldova”, ÎM „Moldavian Airlines” SA, „Turkish Airlines” și „Atlas-Jet” (*scrisorile nr. DA-06/81-473 din 27.03.2015, nr. DA-06/82-476 din 27.03.2015*) cu privire la dispunerea intenției de inițiere a discuțiilor în privința angajamentelor din partea unor întreprinderi vizate pe marginea investigației nominalizate mai sus.

La 24.04.2015, Consiliul Concurenței a fost informat cu privire la disponibilitatea de a depune cerere privind intenția de a iniția discuții de acceptare a angajamentelor din partea ÎSCA „Air Moldova”.

ÎM „Moldavian Airlines” SA a comunicat Consiliului Concurenței despre imposibilitatea asumării angajamentelor din considerentul, că întreprinderea nu mai deține Certificat de Operator Aerian începând cu 11.02.2015, motiv pentru care activitatea companiei aeriene este sistată *(scrisoarea nr. 827 din 06.04.2015)*.

Totodată, a fost returnată în legătură cu modificarea adresei juridice a scrisorii Consiliului Concurenței nr. DA-06/82-476 din 27.03.2015 *(scrisoare de informare cu privire la inițierea discuțiilor în privința angajamentelor)* remisă în adresa companiei aeriene „Atlas Jet”.

Compania aeriană „Turkish Airlines” și tur-operatorul SRL „Holiday-Service” nu și-au exprimat disponibilitatea de a depune cererea privind intenția de a iniția discuții de acceptare a angajamentelor și nu au oferit răspuns la scrisoarea nr. DA-06/82-476 din 27.03.2015.

Ținând cont de prevederile pct. 27 sbpct. (2) din Regulament *(dacă nu toate întreprinderile vizate își exprimă disponibilitatea de a formula angajamente, în termenul indicat, Plenul Consiliului Concurenței, în funcție de circumstanțe, poate decide dacă este oportună inițierea discuțiilor privind acceptarea angajamentelor din partea unei singure întreprinderi sau mai multor din întreprinderile vizate, dacă se va stabili că prin adoptarea unei decizii de acceptare de angajamente ar putea fi atins scopul acestor angajamente)*, Plenul Consiliului Concurenței în cadrul ședinței din 26.05.2015 a decis, că este oportună inițierea discuțiilor privind acceptarea angajamentelor, fapt despre care au fost informați tur-operatorii SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” și compania aeriană ÎSCA „Air Moldova”.

Prin urmare, tur-operatorii SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” și compania aeriană ÎSCA „Air Moldova” au înaintat propuneri de angajamente.

Propunerile de angajamente ale tur-operatorilor SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” și companiei aeriene ÎSCA „Air Moldova” au fost formulate în conformitate cu cerințele Regulamentului, acestea constituind o ofertă fermă, neechivocă, precisă, completă necondiționată și irevocabilă a acestora de a-și asuma o serie de obligații, îndeplinirea cărora ar permite înlăturarea rapidă, completă, eficientă și durabilă a îngrijorărilor concurențiale exprimate de Consiliul Concurenței și consolidarea mediului concurențial pe piață.

Propunerile de angajamente ale tur-operatorilor SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism”

Tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism propun:

1. la semnarea contractelor de transport aerian, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” vor plasa public informația privind disponibilitatea de fotolii cu ridicata și amănuntul, asigurând în acest sens transparența acestui proces;
2. la semnarea contractelor nu vor admite și nu vor utiliza clauze ce ar limita concurența, în special obligațiunile de exclusivitate și coordonarea prețurilor de vânzare.

În partea ce ține de comercializarea blocurilor de locuri pentru transportul internațional de pasageri și bagaje la cursele contractate, tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” vor implementa o procedură nouă de selecție a partenerilor, asigurând posibilități egale de cooperare pentru toți.

În acest sens, respectivii tur-operatori se angajează de a exclude în comportamentul său presupusele acțiuni anticoncurențiale prin asumarea următoarelor angajamente:

1. de a acorda acces liber oricărui solicitant la fotoliile libere pe care le gestionează din nava închiriată în funcție de disponibilitatea acestora în aeronavă;
2. de a nu limita nici un operator în posibilitatea de a procura locuri disponibile în aeronava contractantă, la condițiile dictate de factorii obiectivi, după principiul primul venit, primul servit;
3. partenerii care procură un număr de locuri cu ridicata vor avea libera discreție de a dispune de fotoliile disponibile din navă comercializându-le la prețul pe care îl vor fixa de sine stătător asigurând plasarea în vânzare liberă a билетelor, angajament, care este deja implimentat;
4. de a diversifica mijloacele de publicitate a ofertei de către agențiile de turism interesate pentru a avea acces diversificat și condiții similare;
5. de a promova îndemnul agențiilor de turism de a se implica mai activ în asigurarea necesității pieții, asumându-și riscurile aferente precum și cheltuielile

- necesare și utile, luând în considerație că o bună parte din agenții se limitează doar la rolul de intermediere, fără a forma și a propune propriul produs turistic;
6. de a adopta un comportament pe piață în raport cu partenerii și alte agenții de turism, ținând cont în principal de interesele consumatorului.

Totodată, tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” susțin, că au întreprins toate măsurile necesare pentru armonizarea contractelor/clauzelor contractuale cu prevederile legislației în vigoare asigurând restabilirea rapidă a mediului concurențial, prin luarea unor măsuri de înlăturare a situației care a determinat Consiliul Concurenței să dispună inițierea investigației.

Asigurarea accesului liber în condiții egale și echitabile la blocurile de locuri a tuturor solicitanților va exclude stabilirea prețurilor artificiale la biletele avia, fapt ce va oferi posibilitatea formării libere a prețului de comercializare a biletului avia și a pachetului turistic cu destinația Antalya.

Durata angajamentelor asumate de către tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism”

Ținând cont de faptul, că tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” au libertatea de a decide cu privire la natura, conținutul și **durata angajamentelor** pe care le propun în vederea înlăturării situației care a determinat inițierea investigației, aceștia nu stabilesc durata aplicării acestora.

Prin urmare, cu considerarea prevederilor pct. 46 din Regulament obligația întreprinderii de a respecta angajamentele încetează la data expirării perioadei indicate în decizia de acceptare a angajamentelor, durata acestora este de 3 ani din momentul expirării termenului de implementare a prezentei Decizii.

Monitorizarea angajamentelor propuse de către tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism”

Întru monitorizarea respectării angajamentelor propuse de către tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism”, aceștia vor plasa pe pagina web a sa un anunț oficial cu privire la angajamentele asumate și conținutul acestora în vederea excluderii îngrijorărilor concurențiale ce au stat la baza inițierii a cazului sus menționat. Totodată, tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez

Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” vor face mențiuni în privința faptului, că în caz de nerespectare a angajamentelor asumate de către aceștea, terții pot depune plângeri la Consiliul Concurenței.

Tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism”, anual până la 31 martie, în decurs de 3 ani vor prezenta Consiliului Concurenței copiile actelor indicate în anexa nr. 1 al prezentei decizii.

Consiliul Concurenței va monitoriza paginile web a tur-operatorilor SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” cu privire la plasarea anunțului oficial privind angajamentele asumate și va examina plângerile după caz, depuse de către terți cu privire la nerespectarea acestora și copiile actelor specificate în anexa nr. 1 a prezentei Decizii.

Propunerile de angajamente ale tur-operatorilor SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur”

Tur-operatorii SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur”, propun:

1. contractele de transport aerian de pasageri (tip charter) nu vor conține clauze de interdicție față de companiile aeriene cu privire la vânzarea biletului avia către părțile terțe;
2. contractele de transport aerian de pasageri (tip charter) nu vor conține clauze de interdicție față de companiile aeriene cu privire la încheierea unui astfel de contract cu părțile terțe;
3. contractele de transport aerian de pasageri (tip charter) nu vor conține clauze cu privire la pragul minim sa maxim al prețului de vânzare către terți;
4. contractele de transport aerian să nu vor conține clauze în privința pragului minim sau maxim a prețului la cursa aeriană (tip charter) în cazul încheierii contractelor cu terțele părți;
5. contractele de transport aerian de pasageri (tip charter) nu vor conține clauze de interdicție față de tur-operatori cu privire la vânzarea biletului avia către terți *(persoane fizice și/sau juridice inclusiv, participanții activi pe piața comercializării pachetelor turistice cu destinația KIV-AYT-KIV)*;
6. contractele de transport aerian nu vor conține clauze de interdicție față de tur-operatori cu privire la contractarea cursei KIV-AYT-KIV de la alte companii aeriene *(persoane fizice și/sau juridice inclusiv, participanții activi pe piața comercializării pachetelor turistice cu destinația KIV-AYT-KIV)*;

7. contractele de transport aerian de pasageri (tip charter) nu vor conține clauze cu privire la pragul minim sau maxim al prețului de vânzare a biletului avia către terți (*persoane fizice și/sau juridice inclusiv, participanții activi pe piața comercializării pachetelor turistice cu destinația KIV-AYT-KIV*);
8. contractele de transport aerian de tip charter să nu vor conține clauze în privința stabilirii pragului minim sau maxim a prețului la cursa aeriană (tip charter) în cazul încheierii contractelor cu alte companii aeriene.
9. contractele de colaborare încheiate în scopul organizării programului charter nu vor conține clauze de interdicție cu privire la vânzarea biletului avia către terți (*persoane fizice și/sau juridice inclusiv, participanții activi pe piața comercializării pachetelor turistice cu destinația KIV-AYT-KIV*);
10. contractele de colaborare încheiate în scopul organizării programului charter nu vor conține clauze de stabilire a pragului minim sau maxim a prețului de comercializare a biletului avia către părțile terțe (*persoane fizice și/sau juridice inclusiv, participanții activi pe piața comercializării pachetelor turistice cu destinația KIV-AYT-KIV*);
11. contractele de colaborare încheiate între tur-operatori, în scopul organizării programului charter nu vor conține clauze de interdicție cu privire la procurarea de sine stătătoare a biletelor avia de la părțile contractante ale contractului de colaborare (*persoane fizice și/sau juridice inclusiv, participanții activi pe piața comercializării pachetelor turistice cu destinația KIV-AYT-KIV*);
12. contractele de colaborare încheiate între tur-operatori în scopul organizării programului charter nu vor conține clauze de interdicție cu privire la contractarea cursei aeriene de sine stătătoare de la compania aeriană contractantă sau de la o altă companie aeriană;
13. contractele de colaborare încheiate între tur-operatori în scopul organizării programului charter nu vor conține clauze de interdicție cu privire la stabilirea pragului minim sau maxim la cursa aeriană de tip charter în condițiile de încheiere de sine stătătoare a contractelor cu aceeași companie aeriană sau alta;
14. stabilirea politicii de formare a prețului de comercializare a biletului avia, reieșind din situația economico-comercială a întreprinderii, competitivitatea produsului și conjunctura pieții cu excluderea influenței asupra formării prețului la biletul avia din partea transportatorilor și participanților pe piața acordării serviciilor turistice.

Conform tur-operatorilor SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur” acceptarea și punerea în aplicare a angajamentelor sus enumerate conduce la asigurarea accesului liber în condiții egale și echitabile la serviciile de transport aerian la cursa

KIV-AYT-KIV (fie prin metoda achiziționării biletelor avia și/sau încheierea contractelor de transport aerian de tip charter) pentru persoanele fizice și/sau juridice ale Republicii Moldova și libera formare a prețului la serviciile de transport aerian la cursa KIV-AYT-KIV (fie prin procurarea biletelor avia și/sau încheierea contractului de transport aerian de tip charter).

Durata angajamentelor asumate de către tur-operatorii SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur”

Ținând cont de faptul, că tur-operatorii SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur” au libertatea de a decide cu privire la natura, conținutul și **durata angajamentelor** pe care le propun în vederea înlăturării situației care a determinat inițierea investigației, aceștia nu stabilesc durata aplicării acestora.

Prin urmare, cu considerarea prevederilor pct. 46 din Regulament obligația întreprinderii de a respecta angajamentele încetează la data expirării perioadei indicate în decizia de acceptare a angajamentelor, durata acestora este de 3 ani din momentul expirării termenului de implementare a prezentei Decizii.

Monitorizarea angajamentelor propuse de către SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur”

Întru monitorizarea respectării angajamentelor propuse de către tur-operatorii SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur”, respectivii vor plasa pe pagina web a sa un anunț oficial cu privire la angajamentele asumate și conținutul acestora, în vederea excluderii îngrijorărilor concurențiale ce au stat la baza inițierii din oficiu a cazului sus menționat. Totodată, SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur”, vor face mențiuni în privința faptului, că în caz de nerespectare a angajamentelor asumate de către acestea, terții pot depune plângeri la Consiliul Concurenței.

Tur-operatorii SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur”, anual până la 31 martie în decurs de 3 ani vor prezenta Consiliului Concurenței copiile actelor indicate în anexa nr. 1 al prezentei Decizii:

Consiliul Concurenței va monitoriza paginile web a tur-operatorilor SRL „Scavolin” și SRL „Anesto-Tur” cu privire la plasarea anunțului oficial referitor la angajamentele asumate și după caz, va examina plângerile depuse de către terți cu privire la nerespectarea acestora și copiile actelor indicate în anexa nr. 1 a prezentei Decizii.

Propunerile de angajamente ale ÎSCA „Air Moldova”

ÎSCA „Air Moldova” propune:

- a) înlăturarea și evitarea includerii clauzei exclusivității la încheierea contractelor de transport aerian, în ceea ce privește prezența obligației reciproce vis-a-vis de a nu desface mărfuri produse de concurenți și respectiv de a nu încheia contracte cu alți tur-operatori;
- b) asigurarea unei transparențe maxime la disponibilitatea examinării ofertelor de încheiere a contractelor cu toți tur-operatorii interesați, care vor prezenta condiții avantajoase reciproce în acest domeniu, în vederea respectării legislației concurențiale.

Acceptarea și punerea în aplicare a respectivelor angajamente asigură concurența între mărci pe piața serviciilor de transport aerian de pasager la cursa KIV-AYT-KIV și oferă posibilitatea desfacerii mărfurilor de produse între concurenți, posibilitatea intrării unui furnizor potențial de servicii de transport aerian.

Durata angajamentelor asumate de către ÎSCA „Air Moldova”

Ținând cont de faptul, că ÎSCA „Air Moldova” are libertatea de a decide cu privire la natura, conținutul și **durata angajamentelor** pe care le propune în vederea înlăturării situației care a determinat inițierea investigației, aceasta nu stabilește durata aplicării acestora.

Prin urmare, cu considerarea prevederilor pct. 46 din Regulament obligația întreprinderii de a respecta angajamentele încetează la data expirării perioadei indicate în decizia de acceptare a angajamentelor, durata acestora este de 3 ani data expirării termenului de implementare a prezentei Decizii.

Monitorizarea angajamentelor propuse de către ÎSCA „Air Moldova”

Întru monitorizarea respectării angajamentelor propuse de către ÎSCA „Air Moldova”, aceasta va plasa pe pagina web un anunț oficial cu privire la angajamentele asumate și conținutul acestora, în vederea excluderii îngrijorărilor concurențiale ce au stat la baza inițierii din oficiu a cazului nominalizat mai sus. ÎSCA „Air Moldova”, totodată va face mențiuni în privința faptului, că în caz de nerespectare a acestora de către respectiva companie aeriană, terții pot depune plângeri la Consiliul Concurenței.

ÎSCA „Air Moldova” anual până la 31 martie, în decurs de 3 ani va prezenta Consiliului Concurenței copiile actelor indicate în anexa nr. 1 a prezentei decizii.

Consiliul Concurenței va monitoriza pagina web a ÎSCA „Air Moldova” cu privire la plasarea anunțului oficial referitor la angajamentele asumate și va examina plângerile după caz, depuse de către terți cu privire la nerespectarea acestora și copiile actelor indicate în anexa nr. 1 a prezentei Decizii.

Angajamentele propuse de către tur-operatorii SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” îndeplinesc condițiile prevăzute la pct. 14, pct. 15 și pct. 17 din Regulament.

Cu considerarea acestui fapt, Consiliul Concurenței la 09.10.2015 a efectuat testul de piață prin publicarea versiunii neconfidențiale a angajamentelor și a rezumatului cazului pe pagina web a autorității de concurență www.competition.md.

În termenii stabiliți, în adresa Consiliului Concurenței nu au parvenit observații sau propuneri pe marginea angajamentelor propuse de către SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism”, ÎSCA „Air Moldova”.

Ținând cont de cele expuse mai sus, în temeiul art. 39 și art. 41 alin. (1) lit. u) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A accepta angajamentele propuse de către tur-operatorii SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” și compania aeriană ÎSCA „Air Moldova” pe marginea investigației inițiate prin Dispoziția Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. AA-28 din 13.05.2011 modificată prin Hotărârea Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. AA-12 din 01.03.2012 și prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013.

2. A înceta investigația inițiată prin Dispoziția Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. AA-28 din 13.05.2011 modificată prin Hotărârea Consiliului Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței nr. AA-12 din 01.03.2012 și prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013 odată cu adoptarea prezentei Decizii.

3. Tur-operatorii SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” și compania aeriană ÎSCA „Air Moldova”, pe parcursul a 60 zile lucrătoare de la data comunicării prezentei Decizii, vor pune în aplicare angajamentele asumate.

4. Durata angajamentelor propuse de către tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” și compania aeriană ÎSCA „Air Moldova” este de 3 ani începând cu data punerii în aplicare a angajamentelor asumate.

5. Tur-operatorii SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur”, SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” și compania aeriană ÎSCA „Air Moldova”, vor prezenta Consiliului Concurenței, anual până la 31 martie, în decurs de 3 ani de la data implementării prezentei Decizii, copiile actelor indicate în anexa nr.1.

6. Consiliul Concurenței, în decurs de 3 ani de la data punerii în aplicare a angajamentelor asumate de către tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” și compania aeriană ÎSCA „Air Moldova”, va monitoriza anunțul acestora cu privire la angajamentele asumate, plasat pe pagina oficială a acestora și după caz, va examina plângerile depuse din partea terților cu privire la nerespectarea angajamentelor.

7. Decizia intră în vigoare la data adoptării.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE

cu privire la copiile actelor prin care se confirmă îndeplinirea angajamentelor asumate, ce urmează a fi prezentate Consiliului Concurenței de către tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism”, SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur” și compania aeriană ÎSCA „Air Moldova”

Tur-operatorii SRL „Voiaj International & Co”, ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Transenca-Tur”, SRL „Forsbeta”, SRL „Solei-Turism” SRL „Scavolin”, SRL „Anesto-Tur” vor prezenta Consiliului Concurenței următoarele acte:

1. copiile contractelor de transport aerian încheiate între beneficiar și compania aeriană pentru efectuarea cursei aeriene cu destinația KIV-AYT-KIV;
2. copiile contractelor de achiziționare a blocurilor de locuri/bilete avia încheiate cu alți tur-operatori activi pe piața comercializării pachetelor turistice cu destinația Antalya;
3. lista tur-operatorilor solicitanți de achiziționa blocuri de locuri/bilete avia la cursele cu destinația KIV-AYT-KIV și solicitările acestora;
4. actul prin care se conferă solicitanților blocuri de locuri/bilete avia la cursele KIV-AYT-KIV;
5. actul prin care se confirmă plasarea anunțului dat, public cu privire la disponibilitatea de fotolii angro și cu amănuntul;
6. actul întocmit la discreția întreprinderilor nominalizate cu privire la prețul de comercializare a unui loc/bilet avia la cursa KIV-AYT-KIV către solicitanți în scopul prezentării acestuia Consiliului Concurenței;
7. alte acte relevante prin care se atestă respectarea angajamentelor asumate.

Compania aeriană ÎSCA „Air Moldova” va prezenta Consiliului Concurenței următoarele acte:

1. copiile contractelor de transport aerian încheiat între ÎSCA „Air Moldova” și beneficiarii cursei KIV-AYI-KIV;
2. actul prin care se confirmă plasarea anunțului dat, public cu privire la organizarea concursului în vederea consolidării cursei aeriene neregulate tur-operatorilor;
3. procesul-verbal de selectare a contractantului curselor aeriene neregulate;
4. ofertele participanților;
5. alte acte relevante prin care se atestă respectarea angajamentelor asumate.